

ที่ พร ๐๐๓๗.๓/ว ๑๐๖๕

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว๕๒๘ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์
๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งในพื้นที่ได้สร้างกระบวนการเรียนรู้
เกี่ยวกับหญ้าแฝกให้แก่ประชาชน และส่งเสริมให้มีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ (๘๔ พรรษา) ในวันที่ ๕ ธันวาคม
๒๕๕๔ เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ผู้ทรงเป็นพระบิดาแห่งการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” และส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักคุณประโยชน์ของหญ้าแฝก เป้าหมายการปลูก
หญ้าแฝกจำนวน ๘๔ ล้านกล้า ในปี ๒๕๕๔

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จนถึงปัจจุบัน และมาตรการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ ประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนารณรงค์และ
ประชาสัมพันธ์การใช้หญ้าแฝกอย่างแพร่หลาย ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑.ยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการส่งเสริมสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝก
ร่วมกับไม้ยืนต้นที่มีรากแก้วในพื้นที่เสี่ยงภัยจากดินถล่ม และมีความลาดชัน เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
และช่วยเก็บความชื้นในดิน เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอย่าง
ต่อเนื่อง

๒.ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำให้กว้างขวาง และเผยแพร่
มากยิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบ

๓.ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในเชิงรุกให้แก่ประชาชน
ในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก

๔.พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพ การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหญ้าแฝก
และการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

๕.ติดตามดูแล รักษาสภาพพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก และการขยายผลการแพร่ขยายพันธุ์หญ้าแฝก
ให้มีความสมบูรณ์และคงสภาพอยู่อย่างต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน

/๒) จัดลำดับ...

๖. จัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้หญ้าแฝกพร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการ
รณรงค์ เผยแพร่การปลูกหญ้าแฝกในวันสำคัญต่าง ๆ

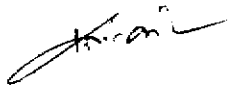
๗. ส่งเสริมการใช้หญ้าแฝก ในพื้นที่เปิดใหม่ที่มีความลาดชันสูงเป็นเครื่องมือลดผลกระทบจากภัยพิบัติ อาทิ
ดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก หรือพื้นที่โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ (area approach)

๘. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หญ้าแฝกในระดับท้องถิ่น ทั้งในเขตพื้นที่หน่วยงานราชการ
เอกชน สถาบันการศึกษา วัด และชุมชน

๙. ให้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรม การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ดำเนินการภายในปี ๒๕๕๕ ณ จุดที่ดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
ในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คำภีร์ธัมโม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร/โทรสาร. ๐-๕๕๕๓-๔๑๑๙ ตีอ ๑๑

5/11/27 พ.ศ. ๒๕๖๕

๒๖๐๕๗

ที่ มท ๐๔๑๐.๓/ว ๕๒๖

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๑๓
เลขที่	๒๖๐๕๗
วันที่	๒๖ ก.พ. ๒๕๖๕
เรื่อง	๑๕.๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม.

๑๐๓๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอให้จังหวัดแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่ได้สร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกให้แก่ประชาชน และส่งเสริมให้มีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสมหามงคลทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ (๘๔ พรรษา) ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ผู้ทรงเป็น “พระบิดาแห่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” และส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักคุณประโยชน์ของหญ้าแฝก เป้าหมายการปลูกหญ้าแฝก จำนวน ๘๔ ล้านกล้า ในปี ๒๕๕๔ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ ประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

ถ่ายทอดองค์ความรู้แนวพระราชดำริการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกสู่ภาคปฏิบัติผ่านเครือข่ายศูนย์กลางการเรียนรู้ และผลักดันพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลทุกภาคส่วนในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการใช้หญ้าแฝกอย่างเป็นระบบ

๒. วัตถุประสงค์

(๑) สนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ให้ถูกต้องแล้วครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

๗) จัดกลไก...

(๒) จัดกลไกและกระบวนการจัดการ เพื่อเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกเครือข่าย โดยประยุกต์องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่มีอยู่มาปรับใช้อย่างเหมาะสม

(๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามหลักวิชาการ

(๔) หาแนวทางการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างครบวงจรอันเป็นการเพิ่มมูลค่า นอกเหนือจากการนำไปใช้ในด้านเกษตรกรรม

๓. กรอบแนวทางการดำเนินการ

(๑) ยึดแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทาน เน้นการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ยืนต้นที่มีรากแก้วในพื้นที่เสี่ยงภัยจากดินถล่ม และมีความลาดชัน

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ ด้านหญ้าแฝก โดยเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานหญ้าแฝกในทุกภาคส่วน เชื่อมโยงการปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหญ้าแฝก อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) ติดตาม กำกับ ดูแลพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกโดยชุมชน หน่วยงานท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบ อย่างต่อเนื่อง

(๔) เชื่อมโยงเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาตำบลในลักษณะ บูรณาการการบริหารทรัพยากรท้องถิ่น

(๕) เน้นให้ความสำคัญกับการจัดการองค์ความรู้หญ้าแฝก โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เป็นเครื่องมือในการติดตามการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างต่อเนื่อง

๔. เป้าหมาย

พื้นที่และประชากรเป้าหมาย

(๑) เป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ปีละ ๖๕๑,๕๐๐ ไร่

๑.๑ พื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายปานกลาง และสูง ในพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ เขตพัฒนาที่ดิน ปีละ ๖๐๐,๐๐๐ ไร่

๑.๒ พื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ปีละ ๕๑,๕๐๐ ไร่

(๒) เป้าหมายเพื่อการฟื้นฟูคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีละ ๖๓,๕๐๐ ไร่

(๓) เป้าหมายเพื่อส่งเสริม สาธิต ฝึกอบรมการใช้ประโยชน์ และการขยายพันธุ์

(๔) เป้าหมายเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในเขตอุตสาหกรรม

/๕. แนวทางและ...

๕. แนวทางและมาตรการในการดำเนินงาน

(๑) ด้านการศึกษา วิจัย

- เพื่อการศึกษาวิจัยการนำเข้าหญ้าแฝกมาใช้ประโยชน์ให้มีความถูกต้องครบถ้วน
- เพื่อพิจารณาแนวทางการนำผลการศึกษา วิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ไปขยายผลให้

กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- เพื่อศึกษาวิจัยประสิทธิภาพการใช้หญ้าแฝกในการฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติ

(๒) ด้านการจัดองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การใช้เทคโนโลยีหญ้าแฝก

(๓) ด้านการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์หญ้าแฝก เพื่อ

- ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำให้กว้างขวาง และเผยแพร่มากยิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบ

- ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในเชิงรุก ให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก

- พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหญ้าแฝกและการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จนถึงปัจจุบัน และมาตรการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๕ ประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนารณรงค์ และประชาสัมพันธ์การใช้หญ้าแฝกอย่างแพร่หลาย จึงขอให้จังหวัดแจ้งขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการส่งเสริมสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ยืนต้นที่มีรากแก้วในพื้นที่เสี่ยงภัยจากดินถล่ม และมีความลาดชัน เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดินและช่วยเก็บความชื้นในดิน เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง

๒. ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำให้กว้างขวาง และเผยแพร่มากยิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในเชิงรุกให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก

๔. พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพ การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหญ้าแฝก และการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

/๕. ติดตามดูแล...

๕. ติดตามดูแล รักษาสภาพพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก และการขยายผลการแพร่ขยายพันธุ์หญ้าแฝก ให้ มีความสมบูรณ์และคงสภาพอยู่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
๖. จัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้หญ้าแฝก พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการรณรงค์ เผยแพร่การปลูกหญ้าแฝกในวันสำคัญต่างๆ
๗. ส่งเสริมการใช้หญ้าแฝก ในพื้นที่เปิดใหม่ที่มีความลาดชันสูงเป็นเครื่องมือลดผลกระทบจากภัยพิบัติ อาทิ ดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก หรือพื้นที่โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ (area approach)
๘. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หญ้าแฝกในระดับท้องถิ่น ทั้งในเขตพื้นที่หน่วยงานราชการ เอกชน สถาบันการศึกษา วัด และชุมชน
๙. ให้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ /กิจกรรม การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ดำเนินการภายในปี ๒๕๕๕ ณ จุดที่ดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญนะ เอี่ยมแสง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒-๔

โทรสาร ๐- ๒๒๔๓-๐๖๕๖

แผนปฏิบัติการโครงการ ฯ ด้านการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

หน่วยงาน	โครงการ / แผนงาน	วัตถุประสงค์	พื้นที่ดำเนินการ	พิกัด	จำนวน			การติดตามงาน (ช่วงเวลา)	ปริมาณงบประมาณ (บาท)	
					ไร่	กั๊ก	คน		งบปกติ	งบปร. งบอื่น ๆ
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	- การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์	- เพื่อสร้างความรู้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากแผนที่ - เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากแผนที่ให้แพร่หลาย	สถานที่ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (๗,๘๕๑ แห่ง)	-	-	-	-	-	-	งบ อบท.
	- โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อรณรงค์และส่งเสริมการใช้แผนที่จากพระราชดำริ เพื่อเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ - ท้องถิ่น จว. ๗๖ คน - ท้องถิ่นอำเภอ ๘๗๗ คน	- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึก และเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การปลูกหญ้าแฝก) ให้แพร่หลาย	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (๗,๘๕๑ แห่ง)	-	-	-	มี.ค. - ก.ย. ๒๕๕๕	๒ ล้านบาท	-	-